

BERGEN KOMMUNE
BYRÅDSAVDELING FOR KLIMA,
MILJØ OG BYUTVIKLING

Kulturminnegrunnlag for Søreide

Byantikvaren 2009

Innholdsfortegnelse

INNLEDNING.....	3
TOPOGRAFI.....	4
FERDSELSÅRER.....	6
BEBYGGELSESSTRUKTUR	8
Gårdsstrukturer	8
Eldre våningshus	9
Dreneringskanal	9
Skytestillinger fra krigen.....	10
Tuntreet	10
Boligstruktur	11
Næringsstruktur	11
Skolestruktur	12
Naustmiljø.....	13
ENKELTOBJEKT OG ANLEGG	14
Telenorbygning.....	14
Bolighus i Ytrebygdsvegen 12.....	15
Tidligere lærerbolig	16
Ungdomshus, Ytrebygdsveien 45.....	17
Gårdshus.....	18
Eldhus med krotinger	19
FØRINGER	20
KILDEHENVISNINGER	21

Innledning

Byrådet gjorde 16.04.2008 vedtak om at det skal utarbeides en reguleringsplan for Søreide sentrum. Planområdet omfatter i hovedsak det arealet som er vist som lokalsenter i kommunedelplanens arealdel. (kart)

Hovedformålet med planarbeidet er å avklare plassering av, og viktige rammebetingelser for, en ny skole på Søreide. Planen skal også legge til rette for at Søreide kan utvikles videre som et velfungerende lokalsenter i samsvar med kommuneplanens intensjoner.

Byantikvaren har fått i oppdrag å utarbeide et kulturminnegrunnlag i forbindelse med dette arbeidet. Deler av planområdet har tidligere blitt kartlagt og dokumentert.

I forbindelse med Ringvei Vest ble det utarbeidet et kulturminnegrunnlag av Byantikvaren (1998) og en kulturminnedokumentasjon (Byantikvaren 2002) for deler av gjeldene planområde. Det har også blitt utarbeidet en innberetning om registrering i forbindelse med igangsetting av privat planarbeid på Ytrebygda, gnr 35/ bnr 2, 688 m.fl. I innberetningen redegjøres det for resultatet av de arkeologiske registreringene hvor det ble påvist en rekke automatisk fredete kulturminner i det aktuelle planområdet. Det ble til sammen skilt ut fem forhistoriske lokaliteter og påvist to årstuer/eldhus. Dateringene som er gjort på kullfragmenter fra de ulike strukturene spenner fra eldre bronsealder til merovingertid i yngre jernalder.¹

¹ Innberetning om registrering, Søreide, Ytrebygda, 2005: 2

Topografi

Geologisk tilhører Søreide sørlige del av lille Bergensbuen. På flyfotoet fra 1951 (se kart) ser vi klart buene som er markert med de store skarene som går i nordøstlig retning på Søreide. Fra Ruskeneset går det bratt opp og slakt nedover før et skar som igjen går bratt opp, for så slakt ned igjen. Dette gjentar seg til man når bunnen i skaret på selve eidet. Der heller landskapet andre veien. Her er det bratte skar som går slakt oppover, avbrutt av høye skar.

På Søreide er det 5 forskjellige bergarter; båndgneis og øyegneis, granat- og amfibolglimmerskifer, amfibolitt og metagabbro med basiske og sure ganger.

Søreide er den sørlige delen av et eide - Nordeide og Søreide. Sentrum ligger ved Dolviken, en godt skjermet vik som allerede på et tidlig tidspunkt i historien må ha fungert som havn. Vest for Søreide, ved Straume er utgangen for Nordåsvannet. Alle disse faktorene som er nevnt ovenfor; vik, strøm, nærhet til hav, sørvendt gjør at Søreide har vært et attraktivt sted å bo i flere tusen år, helt fra eldre steinalder og opp til i dag. Jmf funn på Ruskeneset på begynnelsen av 1900-tallet og funn gjort av Byantikvaren i Bergen i 2005 på Oddamarka.

Selv om de arkeologiske registreringer, som ble utført av Byantikvaren, viste en relativ skrinnet matjord, har grunnlaget for bosetning likevel vært tilstede på grunn av et meget rikt fiske samt at stedet ligger sørvendt.

Navnet Søreide har det norrøne navnet Sudeidar, eid her i betydningen fordypning tvers over en halvøy, "sør" sett i forhold til nabogården Nordeide.

Gården tilhørte i middelalderen Nonneseter kloster, og ble i 1528 overdratt til Vincens Lunge og tilhørte Lunge-slekten til 1667. Jørgen Thormøhlen kjøpte $\frac{3}{4}$ av eiendommen i 1675

Gården ligger øst og nord for Dolviken og grenser til Dolvik i sørvest, til Haukeland i sørøst og til Nordeide i øst og nordøst. Børgensen mellom Nordeide og Søreide ble nøye fastsatt i 1705 da det var grenseforretning mellom de to gårdene. Ellers fastsatte brukerne på Nordeide, Søreide og Haukeland grensene mellom gårdene på 1880-tallet da det var de store utskiftningene som rådet. Ved folketellingen i 1900 var det åtte husstander på Søreide, og etter at bussforbindelsen ble etablert i 1917 økte tallet på familier.

Søreide var en jordbruksbygd hvor bøndene var så heldige at de hadde en attåtnæring i de rike fiskeforekomstene i strømmen og i Nordåsvannet. Fra slutten av steinalderen og opp til vår tid har det vært rikelig med mat å hente her.

Flyfoto fra 1961, gårdene på Oddamarken. UBB W-F-053496

Søreide sentrum i 2009. Foto: Byantikvaren

Ferdselsårer

Den eldste veien vi identifisert går over Oddamarka, her er det flotte, oppmurte veier som slynger seg gjennom landskapet. Langs den eksisterende gårdsveien, som kan se ut til å være en eldre ferdselsåre, er det murt opp flere støttemurer. Det finnes en rekke slike murer i området som har stor kildeverdi.

Søreide fikk ikke offentlig vei før 1880. Da ble veien fra Grimstad over Sørås og Nesttun anlagt. Før den tid var sjøveien den mest hensiktsmessige måten å komme seg til og fra Søreide på. Da Strømme bro ble åpnet i 1910, ble ferdselen til og fra Søreide mye enklere, og med den økte tilgjengeligheten ble Søreide også etter hvert et svært ettertraktet sted å bosette seg.

Eldre veifar i det østlige området av Oddamarken

Veifar med steingard, helt nord i planområdet

Dampskipskaien, eller kommunekaia som den også kalles, ligger like nedenfor dagens skolebygning. Det går en sti på skrå opp fra kaia, langs gjerdet til skolen.

"Skjold" var en liten dampbåt som trafikkerte Nordåsvannet og som også la turen innom Søreide og Dolviken, men kun for byfolk på søndagstur. Den daglige dampbåt-ruten gikk kun til Grimstad, og man måtte derfor komme seg dit, eller til togstasjonen i Rådal for å hente varer etc. Utpå 1920-tallet gikk de fleste båtrutene i opplag og det ble satset på andre kommunikasjonsårer. Det ble blant annet opprettet bussrute som gikk til Søreide fra 1917.

Kran på kommunekaien, nedenfor skolen.
Foto: Byantikvaren

1924, buss fra Milde-Bergen, utenfor Skages butikk
Fra "Fana- slik det engang var" 2002

Strømme bro i 1910, broen er under arbeid og åpner senere
samme år. Fra "Fana- slik det engang var" 2002

Bebyggelsesstruktur

Bebyggelsesstrukturen i området er for en stor del preget av eneboliger, enten spredt rundt på tidligere gårder eller i mer konsentrerte og organiserte byggefelt. Det er lite eller ingen industri i området, men her er litt ulike næringer; dagligvarebutikker, bensinstasjon, bilverksted og et båtutvalg. Ellers er Søreide preget av at det ligger så nært sjøen. Langs strandkanten er det et relativt tett naustmiljø, samt Telenors bygning som ble bygget i 1961.

Ved folketellingen i 1801 bodde det 29 personer på Søreide. Rundt 1900 var folketallet økt til 45, fordelt på ca. åtte husstander. I 1906 ble det etablert en landhandel her, og dagens sentrum med butikker, ligger der det alltid har ligget.

Etablering av broforbindelse til Søreide gjorde tilkomsten dit mye enklere, og det er mulig å se en tydelig befolkningsøkning i kjølvannet av broåpningen. Søreide er en typisk forstad til Bergen der befolkningsveksten var formidabel fra etter 2. Verdenskrig og frem til i dag (6474 innbyggere, 1994) uten at det har foreligget en overordnet plan for infrastruktur. Resultatet er at "sentrum" i dag domineres av en rundkjøring, og de historiske strukturene som befant seg omkring skole, ungdomshus og forretningslokaler er mer eller mindre fjernet.

Tabellen under viser den reelle befolkningsveksten på Søreide

Folketall på Søreide:

1801	1865	1875	1900	1920	1930	1946	1994
29	37	34	45	66	72	152	6474

Gårdsstrukturer

På Oddamarken finner vi fremdeles et sammenhengende kulturlandskap med høy antikvarisk miljøverdi. Selve kulturlandskapet er holdt i hevd ved jevnlig beiting og slått. I tillegg til de to våningshusene som står på henholdsvis bnr 2 og bnr 688, kan det her observeres flere veimurer, en tørrmurt kanal, gamle ferdselsårer, løer, flere skytestillinger fra krigen, samt to årestuer/eldhus som skiller seg ut. Her ble det også funnet spor etter eldre bosetninger da Byantikvaren i 2005 foretok arkeologiske undersøkelser i området. Disse funnene er avmerket på kart.

Dette er det området på Søreide hvor man finner igjen rester av det samfunnet som ble etablert etter utskiftningene på 1800-tallet. Før utskiftningene var klyngetun det dominerende bosetningsmønsteret, spesielt på vestlandet. I klyngetunene var det som regel flere eiere i hvert tun, og det var flere hus av hvert slag; våningshus, stabbur, fjøs og eldhus. Jorden var delt i små teiger hvor hvert bruk hadde tilgang til skog, beite, dyrket mark etc. Klyngetunene dannet landsbylignende strukturer, som vi kjenner fra andre steder i Europa. I dag er bruksstrukturen i Norge preget av den utskiftningen som i hovedsak skjedde i siste halvdel av 1800-tallet. Loven om utskiftning var et resultat av nyere driftsformer og dermed behov for mer rasjonelle bruk hvor jorden var smalet rundt den enkelte gård. Da jorden var fordelt, ble også klyngetunene oppløst - enten ved at man flyttet sine hus til egnet tunplass på bruket, eller ved at det ble bygget nye hus og de gamle ble revet. Slik oppstod gårdsstrukturene på vestlandet, slik vi kjenner de i dag. De sosiale strukturene endret seg også. Utskiftningen kom som et resultat av at bruksenhetene etter hvert ble lite rasjonelle, og i et økonomisk perspektiv ble det en viktig og nødvendig jordreform.

Eldre våningshus

Begge de to gårdshusene på Oddamarken, Nordeideveien 6 og Ytrebygdsveien 28, er klassiske vestlandshus med en stor grad av autenticitet i behold, også vinduer og dører ser ut til å være av eldre dato. Bruk nr 2 (grønt hus) ble skilt ut fra hovedbruket i 1832 etter at det hadde vært husmannsplass en stund, hvor lenge det var husmannsplass vet vi ikke. Ytrebygdsveien 28 ble ifølge kommunens eiendomsarkiv tatt i bruk i 1870. Begge bygningene har høy opplevelsesverdi og identitetsverdi, samt at de er viktige for formidlingen av lokalhistorien på Søreide. Med tanke for fremtidige generasjoner er det av stor betydning at slike historiefortellende strukturer ivaretas i et område der endringene har vært så store de siste 40 år.

Dreneringskanal

Fra den store myren *Øvre Myri* er det laget en dreneringskanal. Store deler av den er forseggjort med tørrmurte kanter. Enkelte steder er berg og fjell brukt som naturlig sidekant og noe av berget er sprengt vekk for å lede vannet forbi.

*Dreneringskanal
Foto:Byantikvaren*

Skytestillinger fra krigen

I de høyereliggende områdene bak, mot nordvest, våningshusene på både bnr 2 og 688 på området kalt Haugen var det anlagt flere tyske skytestillinger fra krigen. Noen av dem var totalt fylt med greiner, høy og annet rask, men to av dem lå godt synlig.

Skytestillinger fra krigen
Foto: Byantikvaren

Stillingene har vært beregnet for maskingevær og hensikten har vært å dekke Ytrebygdsvegen. De var hovedsakelig orientert fra sørvest, sør og sørvest. Stillingene er gravd ned i undergrunnen, både løpeganger og selve skytestillingen. Det er brukt tørrmur og ikke betong, noe som er relativt uvanlig. Disse krigsminnene har høy kildeverdi og bør få ligge urørt i landskapet.

Tuntreet

Tuntreet ved våningshuset på bnr 688 er foreslått bevart. Tuntreet i norsk historie har lange tradisjoner og er svært vanlig i forbindelse med gårdstunene. I førkristen tid ble det ofret til spesielle trær, og hellige lunder dannet rammen om religiøse handlinger. Tradisjonene har levd videre med tuntreet og har vært symbolet på gårdens historie og slektenes gang. Tuntreet var opprinnelig et minnesmerke over haugbonden, han som hadde ryddet gården og var gravlagt

Tuntre
Foto: Byantikvaren

her. Langt inn på 1700-tallet, og kanskje enda lenger, ble det satt ut mat og ølbrygg ved trestammen. Ble treet skadet eller lignende kunne en forvente ulykke på gården, og en kan på mange måter si at tuntreet var hellig. Tuntreet på bnr 688 er trolig plantet i siste halvdel av 1800-tallet når denne delen av gården ble skilt ut fra hovedbruket.

Boligstruktur

I planområdets nordre randsone ligger et boligmiljø med bygninger fra slutten av 1950- tallet til 1970-tallet. Dette er for en stor del bygninger med høy arkitektonisk kvalitet, og disse har verdi som verdige representanter for boligarkitekturen i det aktuelle tidsrommet.

Bortsett fra den gamle gårdsbebyggelsen på Oddamarken, var ikke det aktuelle planområdet noe særlig bebygget av boliger fram til 1970. De siste ti årene har søndre del av planområdet blitt noe utbygget, med for det meste ordinære ferdighus uten særlig arkitektonisk verdi.

Hus fra slutten av 60-tallet.

Noreidåsen 11

Foto Byantikvaren

Næringsstruktur

Det har vært næring på Søreide helt siden Anders Skage etablerte sin landhandel med bakeri allerede i 1906, og det har vært butikkdrift på samme sted siden, bildet til høyre viser de landlige omgivelsen med gamle gårdshus som ligger langs landeveien. Foran i bildet ser vi butikken til

Anders Skage. Denne lå der dagens Kiwi-butikk er plassert. Bygningen er sannsynligvis revet til fordel for veien, eller det kan være den samme bygningen, bare sterkt ombygget. I tillegg til å drive butikk og bakeri, drev han også poståpneri og telefonsentral. Det var vanlig at driftige landhandlere hadde en slik multifunksjon i et lite bygdesamfunn. I tillegg til enda en dagligvarebutikk, finnes her også et båtutvalg, "Prinsegården", denne er lokalisert

Anders Skage sin butikk, bildet er tatt i 1906, året etter at butikken åpnet.

Foto: "Fana- slik det engang var"

helt nede ved sjøen innerst i viken. Bygningen som tilhører båtutvalget er relativt dominerende som struktur, denne er oppført i løpet av 1990-tallet. Ellers har det vært to bensinstasjoner; Esso-stasjonen med adresse Steinsviksvegen, denne er ikke lenger i drift, men bygningen og tomt står der fremdeles som en struktur. Den andre bensinstasjonen er HydroTexaco som ligger i

Ytebygdsveien, nordvest i planområdet. Her finnes også et bilverksted, tidligere var dette bussterminal og garasje for bussene.

Skolestruktur

Det har vært skole på Søreide siden 1897, det første skolehuset lå på den nåværende skoletomten, og var en lite bygdeskole, sannsynligvis med bare ett klasserom.

Denne skolebygningen ble utvidet i 1926 til mer en dobbelt så stort areal. Skolen fikk da et nyklassisistisk uttrykk. Begge disse bygningene er revet. Bygningen til venstre i bildet under, er den gamle lærerboligen som ble bygget i 1920. Denne bygningen står fremdeles og fungere i dag som SFO.

*Den gamle skolebygningen fra 1897.
Foto: Fra "Fana - slik det engang var"*

Skolebygning, oppført i 1956 av arkitekt Øystein Nestaas, Ytrebygdsveien 51. Klassisk skolearkitektur fra 1950-tallet, og må ses i sammenheng med øvrige skolebygninger i Bergen fra samme tidspunkt. Skolen har mye til felles med blant annet Landås skole (1956, Eystein Michalsen) og Slettebakken skole (1949, Eystein Michalsen), uten at de arkitektoniske kvalitetene er helt de samme

*Skolebygningen fra 1926, med lærerboligen til høyre fra 1920.
Foto: Fra "Fana- slik det engang var".*

*Søreide skole i dag, oppført 1956.
Foto: Byantikvaren*

Naustmiljø

Noen av naustene vi observerte kan ha vært av en viss alder, men de fleste var nybygde. Enten på tuftene av eldre naust, eller totalt nybygde.

Langs stranden i den lune viken har det vært, og er fremdeles en rekke naust, såpass at det danner et naustmiljø. Naustene er et historiefortellende element som viser en viss tidsdybde i på stedet.

Utover det sammenhengende naustmiljøet er den indre havnen i Dolviken dominert av en stor båthavn for fritidsbåter samt et båtutsalg for store cabincruisere..

*Naustmiljø
Foto: Byantikvaren*

*Naust, sannsynligvis av eldre dato
Foto: Byantikvaren*

Enkeltobjekt og anlegg

Telenorbygning

Telenorbygningen, Ytrebygdsvegen 33, fra 1960 er tegnet og utført i et tidsriktig, senfunksjonalistisk uttrykk og har høye arkitektoniske kvaliteter og antikvariske verdier. Den opprinnelige fargen på bygningen ser ut til å ha vært hvit og lys gul, et fargeskjema som var vanlig å benytte på den tiden - pastell var hyppig brukt.

Så sent som i 1961 var Søreide et fredelig sted "på landet", her på bildet under ser vi Televerket sin bygning og båter.

Søreide sommeren 1961 med Televerket sin bygning og kabelbåter
Fra: "Fana- slik det engang var"

Denne bygningen har høy arkitektonisk verdi, og er omtalt i rapporten "Historiske linjer", verneplan for Telenors bygninger og installasjoner, utgitt 1998. Der står det

"Sjøkabeltjenesten i Telgrafverket var med fra starten av i telekommunikasjonens utvikling i Norge takket være landets langstrakte og til dels svært vanskelige og utilgjengelig kystlandskap. Oppbevaring av sjøkabler og fasiliteter for på- og avlastning av disse om bord i kabelskipene krevd et meget spesielt bygg med en innredning utformet særskilt for formålet. Dolvikens eldste lagerbygg er i to etasjer, hvor kablene er oppbevart i første etasje. Kablene ble fraktet landveis fra fabrikken og kjørt på plass inne i hallen. Et stort hull i taket gjør det mulig å dra kabler opp og ut gjennom lasteluken i 2.etasje og ned i båten ved kaien. Hele det gamle anlegget på Dolviken er originalt fra begynnelsen av 1960-årene og i relativ god stand. Anlegget

*er i fremdeles full drift (1998), og en vesentlig del av det historiske materialet, som maskiner, verktøy og arkiv er bevart på stedet. I tillegg har Norsk Telemuseum sikret seg en god del materialer fra anlegget i Bodø, som nå er nedlagt"*²

I forbindelse med åpningen i 1960 ble det understreket at

"både for strøket og vår egen trivsels skyld var det maktpåliggende å bygge vakkert, forutsatt at det kunne gjøres uten vesentlig økning i byggekostnadene. Et lager behøver jo nødvendigvis å være en firkantet grå kasse"

*"Televerket" sin bygning i dag.
Foto: Byantikvaren*

Bolighus i Ytrebygdsvegen 12.

Dette huset som er oppført mellom 1947 og 1950 har høye arkitektoniske og materielle kvaliteter som er tidstypisk. Det har ikke lyktes oss og finne ut hvem som er arkitekten bak det, da disse opplysningene ikke stod i Bergen Kommunes byggesaksarkiv. Det meget mulig at det er et byggmesterhus som har blitt oppført etter modell av mer kjente arkitekttegnete boliger. Bruk av naturstein, pusset /slemmet mur og tre var en relativt vanlig kombinasjon på 1950-tallet. Huset har høy arkitektonisk og antikvarisk verneverdi.

² Historiske linjer -Verneplan for Telenors bygninger og installasjoner, 1998:138

*Bolighus fra 1950 med høye arkitektoniske kvaliteter.
Foto: Byantikvaren*

Tidligere lærerbolig

Den gamle lærerboligen, Ytrebygdsvegen 49, er fra 1920, blir nå benyttet som SFO. Dette huset har også antikvarisk verneverdi. Dels fordi det er en del av den sammenhengende skolehistorien som har vært på samme sted siden 1897 og dels fordi det har et arkitektonisk uttrykk som det ikke finnes så mange hus på Søreide som har. Huset har nyklassisistiske trekk, og er på tross av forandringer et viktig bidrag for å lese den historiske utviklingen på Søreide.

*Tidligere lærerbolig
Foto: Byantikvaren*

*Tidligere ungdomshus, nå i bruk som SFO
Foto: Byantikvaren*

Ungdomshus

Det tidligere ungdomshuset fra 1916, Ytrebygdsvegen 45, er oppført i et tidstypisk arkitektonisk uttrykk. Bygningen har halvvalmet tak og er fremdeles i besittelse av en del originale bygningselementer. Blant annet er scene og annet interiør ivaretatt. Har antikvarisk verneverdi.

*Detalj av dekor rundt scene
Foto: Byantikvaren*

*Detalj av endestolpe på trapp
Foto: Byantikvaren*

Gårdshus

Begge disse gårdshusene har høy antikvarisk verneverdi som del av den tidligere gårdsdriften som var den førende levemåten her. Dette er viktige historiske strukturer med høy kildeverdi, identitetsverdi og lokalhistorisk verdi. Det er ikke mange slike bygninger igjen i området og det er derfor av stor betydning at disse bevarer.

*Bolighus fra begynnelsen av 1800-tallet. Nordeideveien 6
Foto: Byantikvaren*

*Bolighus fra rundt 1850 Ytrebygdsvegen 28
Foto: Byantikvaren*

Årestue/ eldhus med krotinger

Disse kulturminnene er godt dokumentert i rapporten "*Innberetning om registrering, Søreide, Ytrebygda, gnr 35/ bnr 2, 688 mfl.*" Byantikvaren 2005.

Vi vil derfor ikke gå nærmere inn på det i denne rapporten, men bare nevne de for å gjøre oppmerksom eksistensen av disse.

Eldhus med krotinger

Eksempel på kroting (dekor) på bjelkelaget.

Føringer

- Topografien og de gamle ferdselsårene er historiske strukturer man må videreføre i en utvikling av Søreide.
- Eldre bebyggelsesstrukturer, som vist på kart; må bevares i det videre planarbeidet.
- Det er viktig å ivareta det gjenværende kulturlandskapet som fremdeles er intakt i området ved Oddamarken, og det må tas høyde for i videre utvikling på Søreide. Både kulturminnene under og over bakken må tas hensyn til i et eventuelt videre planarbeid her. Kulturlandskapet er intakt og er en viktig historiefortellende struktur.
- Skoletomten med den gamle lærerboligen og ungdomshuset, er spor fra tiden før den store utbyggingen på Søreide og bør bevares som viktige historiske strukturer.
- Naustmiljøet og gamle kaianlegg er viktige historiske elementer, og disse viser de tradisjonelle fiske- og sjørelaterte aktivitetene i området. Dette er sårbare kulturmiljø som allerede er sterkt presset av nyere ekspansiv marinavirksomhet og bør gis særskilt oppmerksomhet.

Kildehenvisninger

"Innberetning om registrering, Søreide, Ytrebygda, gnr 35 / Bnr 2,688 m.fl."
Byantikvaren 2005

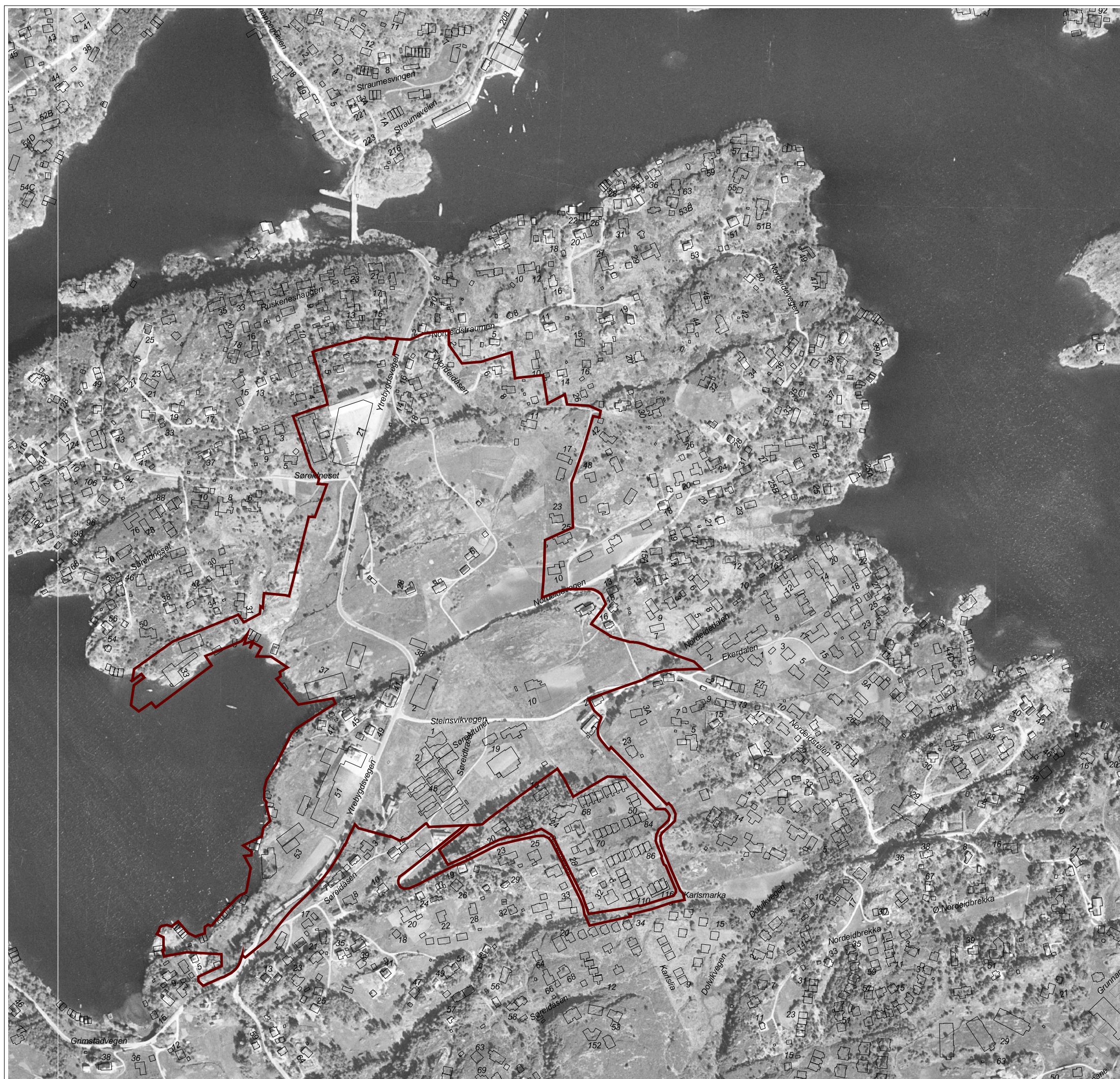
"Fana og Ytrebygda i ord og bilete", *Liland ungdomslag 2002*

"Historiske linjer - verneplan for Telenors bygninger og installasjoner, *Norsk telemuseum i samarbeid med Riksantikvaren 1998*

Garmannslund, Harald og Thowsen, Stein: Fana - slik det engang var, *Bergen 2002*

Fana Bygdebøker bind I-IV

Kulturminnegrunnlag og kulturminnedokumentasjon for Ringvei Vest, *Byantikvaren 1998 og 2002.*

Kulturminnegrnlag for
Søreide

BERGEN KOMMUNE KLIMA, MILJØ OG BYUTVIKLING

Byantikvaren

Orthofoto fra 1951 med
dagens bebyggelse lagt over.

Arbetsområde

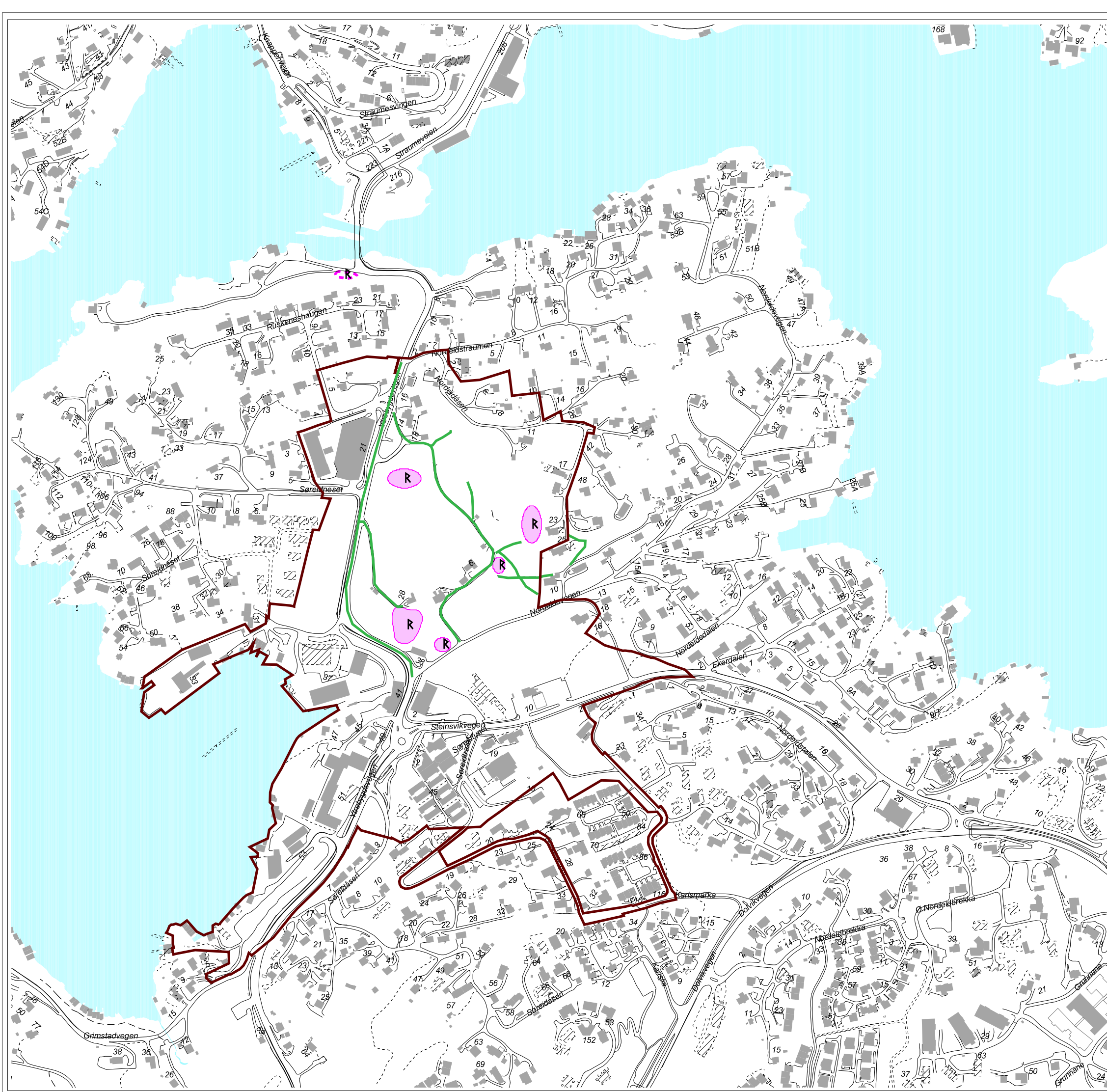
Topografi

P.60030000

1:5000

Kulturminnegrunnlag for
Søreide

BERGEN KOMMUNE KLIMA, MILJØ OG BYUTVIKLING

Byantikvaren

- Eldre ferdsselsårer
- Kulturminne/Formminne
- Kulturminne
- Formminne
- K Kulturminne
- R Formminne

Arbeidsområde

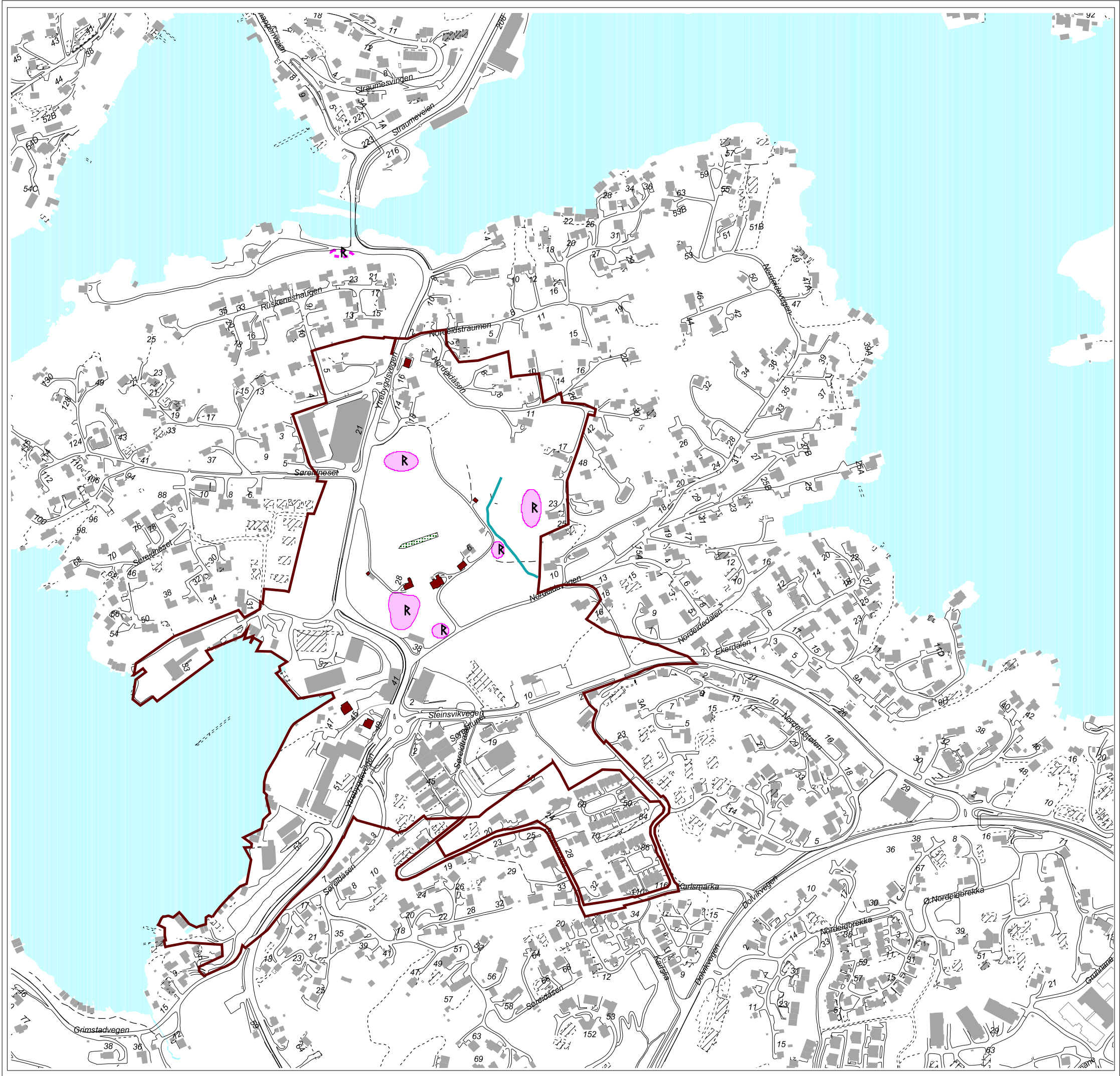
Ferdtsel

P.60030000

1:5000

KART 3

Kulturminnegrnlag for
Søreide

BERGEN KOMMUNE KLIMA, MILJØ OG BYUTVIKLING

Byantikvaren

- Dreneringskanal
- Krigsminne, Skytestilling
- Enkeltobjekt og anlegg
- Kulturminne/Fornminne
- Kulturminne
- Fornminne
- K Kulturminne
- R Fornminne

Arbeidsområde

Enkeltobjekt og anlegg

P.60030000

1:5000

KART 4